

پمفلت آموزشی در خصوص بیماری هاری

موضوع روز جهانی هاری در سال ۲۰۲۳

"همه برای ۱، یک سلامت برای همه"

نشان می‌دهد که یک سلامت برای افراد معدودی منتخب نیست، بلکه برای همه است و بر اهمیت برابری و تقویت سیستم‌های سلامت تاکید دارد.

هاری یک بیماری کشنده است که توسط ویروسی که به سیستم عصبی حمله می‌کند ایجاد می‌شود.

راه های انتقال بیماری هاری

ویروس هاری در بزاق پنهان شده و معمولاً توسط گازگرفتن حیوان یا انسان آلوده به فرد سالم منتقل می‌شود. فرم انتقال دیگر که چندان شایع نمی‌باشد. ریخته شدن بزاق آلوده بر روی زخم باز، مخاط چشم، بینی و یا دهان است. هنگامی که علائم بیماری هاری ظاهر شوند، در اکثر موارد کشنده خواهد بود.

تنها پستانداران به بیماری هاری مبتلا می‌شوند و پرندگان، ماهی‌ها، خزندگان و دوزیستان مبتلا نخواهند شد. در بیشتر مواقع هاری در حیوانات وحشی و عمدتاً در راکون، خفاش، کایوت و روباه رایج است.

هرگاه فردی دچار حیوان گزیدگی شود باید در اسرع وقت به مراکز پیشگیری و درمان هاری در نزدیکی محل سکونت مراجعه نماید. این مراکز بصورت ۲۴ ساعته آماده ارائه خدمات به موارد حیوان گزیدگی بصورت رایگان می‌باشند.

در سال‌های اخیر، در میان حیوانات خانگی، گربه‌ها بیشترین آلودگی را به ویروس هاری داشته‌اند و آن به این خاطر است که صاحبان گربه‌هایی که با محیط بیرون در ارتباط هستند آن‌ها را در برابر بیماری هاری واکسینه نمی‌کنند. این بیماری همچنین در سگ‌ها و گاوهای شیری در تعداد قابل ملاحظه‌ای رخ می‌دهد و با شیوع کمتر در اسب، بز، گوسفند، خوک و راسو تشخیص داده می‌شود.

هاری بیماری ویروسی است که موجب التهاب مغزی حاد می‌شود. ویروس از بزاق حیوان مبتلا به هاری و محل گازگرفتنی وارد بدن شده، در ماهیچه‌ها به سمت اعصاب انتهایی می‌رود و شروع به تکثیر می‌نماید و تمایل به سیستم عصبی دارد و وقتی به سیستم عصبی مرکزی حمله نماید تقریباً همیشه موجب مرگ میزبان می‌گردد.

مهمترین راه انتقال هاری به انسان گاز گرفته شدن توسط حیوان هار است.

به صورت معمول واکسیناسیون تا ۶ روز پس از گاز گرفتگی و قبل از بروز علائم بیماری هاری می‌تواند ۱۰۰ درصد بیماری را از بین ببرد. اما پس از بروز علائم، درمان، دیگر امکان‌پذیر نیست.

باید در هنگام درمان بیماران مشکوک به هاری از دستکش و روپوش مخصوص استفاده کرد. همچنین کارکنان مراکز بهداشتی که از بیمار آلوده مراقبت می‌نمایند، باید تحت واکسیناسیون هاری قرار گیرند. اگرچه هاری در بسیاری از کشورها ریشه کن شده است اما می‌تواند دوباره وارد این کشورها شود. بهترین راه مقابله با خطر و پیشگیری از بیماری هاری تزریق واکسن هاری می‌باشد.

تهیه و تنظیم: واحد HSE مرکز تصویربرداری بابک
"تاریخ تهیه: ۱۴۰۲/۰۷/۰۶ به مناسبت
روز جهانی مبارزه با بیماری هاری"

مرحله نهایی بیماری هاری، دوره حاد عصبی نام دارد. در طول این دوره، ویروس هاری سیستم عصبی مرکزی فرد را آلوده می‌کند. علائم نهایی هاری عبارت است از:

- اضطراب
- توهم و افسردگی
- ترس از آب
- مشکل در صحبت کردن و تکلم
- ناتوانی در بلع، فلج شدن فک
- حرکت غیر طبیعی عضله دیافراگم
- دو بینی
- ایست قلبی و مشکلات تنفسی
- در نهایت مرگ بیمار تا حداکثر پس از دو هفته.

پیشگیری و درمان هاری

کسی که توسط حیوانی مشکوک به هاری گاز گرفته شود باید فوراً محل گاز گرفتگی را با آب و صابون به مدت حداقل ۱۵ دقیقه شستشو دهد و سریعاً به یک مرکز مقابله با هاری مراجعه کند تا با واکسیناسیون هاری درمان شود. شست و شوی زخم و بخیه نکردن و بازبودن زخم بسیار مهم است و اساس پیشگیری و درمان هاری است. چون ویروس هاری به نور و جریان هوا حساس است در نتیجه زخم نباید بخیه زده شود و حتی الامکان روی زخم باز باشد.

تنها در صورتی احتمال ابتلاء به هاری وجود دارد که حیوان حامل ویروس هاری باشد و ویروس به سیستم عصبی و بزاق حیوان وارد شده باشد؛ بنابراین هر گاز گرفتگی به معنی انتقال بیماری هاری نیست با این حال اقدامات درمانی و پیشگیرانه پس از گاز گرفته شدن ضروری است.

علائم بیماری هاری: علائم اولیه هاری عبارت‌اند از سرفه، خستگی، تب، سردرد، بدن درد، سوزش در محل گاز گرفتگی، کاهش اشتها، احساس تهوع، درد عضلانی، گلو درد. همچنین فرد مبتلا در طول این دوره ممکن است به صدا و نور بسیار حساس شود. پس از بروز این مراحل بهبودی فرد مبتلا تقریباً ناممکن است.

مرحله نهایی بیماری هاری